

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сукаеш авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

Зур Сукаеш авылы

№ 2

«15» февраль 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сукаеш авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ, «Әйләнә - тирә мохитне саклау турында» 10.01.2002 № 7-ФЗ Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сукаеш авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җиренә кермәгән, физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан җитештерү максатларында

Сукаеш авыл карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сукаеш авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология һәм җир мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Закирова З.Ж.

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сукаеш авыл жирлегенә берәмлегенә территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәгә жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау
хакында
НИГЕЗЛӘМӘ**

Өлегә Нигезләмә Россия Федерациясә Конституциясә, Россия Федерациясә Гражданнар кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясә Урман кодексы, 10.01.2002 № 7-ФЗ «Әйләнә - тирә мохитне саклау турында» гы Федераль законның 61, 68, 77 статьясы нигезендә, халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатыннан,

Настоящее Положение разработано в соответствии с Конституцией Российской Федерации, со ст. 15 Гражданского кодекса Российской Федерации, Лесным кодексом Российской Федерации, со ст.ст. 61, 68, 77 Федерального закона от 10.01.2002 №7-ФЗ «Об охране окружающей среды», в целях обеспечения экологического благополучия населения һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сукаеш авыл жирлегенә территориясендә (алга таба - авыл жирлегенә) Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жиренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәгә жирләргә керә торган яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлегә Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсемлекләре-табигый һәм ясалма үсемлек, шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларда формалаштырылган жир рельефының, туфракның, үсемлекләренәң билгеле бер төрләрен үз эченә ала торган хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылмышлы территорияләр.

Табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш) урнашкан территорияләр, төрле функциональ билгеләнештәгә жирләренәң 50 проценттан да ким булмаган өлешә булган аз төзелешлә жирләре - территорияләр.

Урман территорияләре - төрле функциональ билгеләнештәгә табигый территорияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган.

Агач - 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш, 5 см диаметрдан да ким булмаган төслә үсемлек.

Куак-күпьяеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслегенә янында ботаклана.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлегенә.

Нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив-бердәм полог барлыкка китерүчә 50 данәдән дә ким булмаган өлкәннәр (15 яшьтән өлкәнрәкләр) үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләренә яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләренә юк итү (югалту) - яшел үсентеләренә кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктатуга китерә торган.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үстерү өчен саклауны һәм шартларны тәэмин итү бурычлары түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмалар тарафыннан игълан ителгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - шушы оешмалар җитәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм граждандарга - милекчеләр яки арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләренәң милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл җирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле барлык граждандарга һәм оешмаларга, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзелешне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруга кагыла.

2.5. Авыл җирлеге территориясендә хужалык, шөһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Җир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дәрәҗә белешмәләр һәм проектка торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр , агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл җирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт бистә башкарма комитеты күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәҗәгать итүче бистә башкарма комитеты җитәкчесе исеменә билгеләнгән форма буенча хат-гариза бирә (1 нче кушымта), анда утыртмаларның саны, атамасы, аларның торышы, чикләнгән кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтеләргә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. Шөһәсәне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәҗәгать итүче исемнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3. Кисүгә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән якындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр җир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Җир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчәмсез милек реестрында теркәлмәгән булса, җир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчәрмәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. Яшел үсентеләрне кисү һәм утырту шартлары хужалары белән килешү;

3.3.7. Үсентеләрне утыртканда яки күчәрәп утыртканда инженерлык чөлтәрләре вәкилләре белән җир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешү;

3.3.8. Салым органының мөрәжәгать итүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлары булмавы турында белешмәсе.

3.4. Авыл җирлге Башкарма комитеты гариза - хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлеге төр эшләрне башкаруга рәхсәт биргән махсус оешмага мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлегә;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Агач киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «урман ресурслары күләме берәмлегә өчен түләү ставкалары һәм Федераль милектә булган урман кишәрлегә мәйданы берәмлегә өчен түләү ставкалары турында» 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә».

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рәхсәтнең гамәлдә булу срогы - 90 көн.

3.5. Авыл җирлегә башкарма комитеты мөрәжәгать итүченең хаты-гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләү) исәпләү, поселок территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рәхсәт бирү турында бистә башкарма комитеты боерыгы проектын әзерли.

3.6. Эшләрне башкаруга рәхсәт алган очракта мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертәргә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче поселок бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рәхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, кисү, төяү, төяү һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Газон, яшел үсентеләр киселгән урынга якин территориядә зыян күргән очракта, эш башкаручы аларны территория хужасы һәм контрольлек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килештерелгән срокларда, ләкин зыян китергән мизгелдән ярты елдан да соңга калмыйча, мәҗбүри торгыза.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү бистә башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл ителәргә мөмкин:

3.11.1. үткәру кисү тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән җир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дөүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. жиңерелү куркынычы тудыручы авария (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә поселокның башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация ягыннан яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. № 2 кушымта нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яки җир кишәрлегендә аны граждандан яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның милке булып тора, аның милке булып тора, аннан файдалана һәм үз теләгә белән эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рәхсәтсез яки рәхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рәхсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

- 3.15.3. окольцовка кәүсә яки подсечка;
- 3.15.4. повреждение растущих агачлар һәм куаклар кадәр дәрәжә туктату үсеш;
- 3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б. шундый;
- 3.15.6. үз белдегә белән корыган агачларны кисү;
- 3.15.7. башка жәрәхәтләре растущих агачлар һәм куаклар.
- 3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.
- 3.17. Әлеге нигезләмәне бозып агач һәм куакларны юкка чыгару үз белдеге белән киселгән һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаять җаваплылыгына тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү бистә территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәҗбүри.

4. Компенсацион яшелләнדרү

4.1. Компенсацион яшелләнדרү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләнדרү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, эмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты билгеләнгәннән соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләнדרү гражданнырның яисә юридик затларның, Яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яисә мәнфәгатьләрендә яисә нәтижәсендә башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләргә китерелгән зыян натураль рәвештә кайтарылырга тиеш-компенсацион яшелләнדרү: коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызу

5. Шәһәр төзелешә эшчәнлегән башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл җирлегенә шәһәр төзелешә эшчәнлегән гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләнדרелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләнדרелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән җир участкалары, аларның максатчан билгеләнешә белән бәйлә булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән җир кишәрлекләрендә төзелешә оештырганда, проект документларында киселәргә тиешлә яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләнדרү юлы белән гамәлгә ашырыла

6. Эшмәкәрлек эшчәнлегән тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләнדרелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлегә, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлегән тормышка ашырганда, яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, үз артыннан яшел үсентеләргә зыян китерәргә яки юк итәргә сәләтлә башка гамәлләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаеплә затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сукаеш авыл җирлеге территориясендә РФ Дәүләт
урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән
яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә
1 нче кушымта

Азнакай муниципаль районы Сукаеш авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесенә

_____
_____
_____

(оешманың исемең яки Ф.И.О. адресын күрсәтергә)

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Сукаеш авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә агач-куак кисүне чикләнгән чикләү турында
ГАРИЗА

Җир кишәрлегендә урнашкан агачларны, куакларны, агач-куаклыкларны
(кирәкчесен ассызыкларга) кисүне рәхсәт итүегезне сорыйм

_____

(оешманың исемең яисә Ф.И.О. җир кишәрлегенә хокук төрен күрсәтергә)

һәм җирдә урнашкан _____

(торак пунктны күрсәтергә)

Җир кишәрлеге булу белән характерлана:

агач _____ шт.

куак _____ шт.

Җир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү барышында агач кискән өчен түләү
башкарырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсацияләп
утыртырга йөклим.

_____
Ф.И.О. (Имза)

Дата _____

Кушымта:

1. Исән калу - рәхсәт документациясе.
2. Үзгәртеп утыртылачак яшел утыртмаларның төрен һәм санын китереп чыгарган җир кишәрлеге планы.
3. Салым органының салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы булмау турында белешмә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сукаеш авыл җирлеге территориясендә РФ Дәүләт
урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән
яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә
2 нче кушымта

Яшел утыртмаларны тиешле киселешләр дип тану турында
АКТ

Азнакай муниципаль районы Сукаеш авыл җирлегенең башкарма комитеты
« _____ » _____ ел

Составында комиссия:

1. _____
(Ф.И.О., вазифа)
2. _____
(Ф.И.О., вазифа)
3. _____
(Ф.И.О., вазифа)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре белән ачыкланды:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О.)
2. _____
(имза) (Ф. И. О.)
3. _____
(имза) (Ф. И. О.)